

Alfik Humanistyczny

9 grudnia 2009

SOWA – klasa II gimnazjum

Czas trwania konkursu: 45 minut

Witamy Cię. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedzi E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania. Zapraszamy do konkursu OMNIBUS (5.05.2010). Informacje o konkursach na naszej stronie internetowej www.mat.edu.pl

Życzymy przyjemnej pracy. **POWODZENIA !**

Andrzej Zieliński *Orły z krzyżami (Polityka nr 48, 1 grudnia 2007) fr.*

Kroniki nie odnotowują, by ktoś z Polski uczestniczył w pierwszej wyprawie. (...) Za to w drugiej krucjacie uczestniczył razem z krzyżowcami francuskimi i niemieckimi „zbrojny oddział Lechitów”, co jest udokumentowane przez kronikarza Jana Kinnamosa (Joanisa Cinnami). Wszystko wskazuje na to, że dowodził nimi książę Władysław II Wygnaniec.

Władysław II, pierwszy senior z nadania Bolesława Krzywoustego, próbował po objęciu władzy złamać ojcowski testament i zbrojnie scalić państwo rozbite na dzielnice. Wspierany przez księcia kijowskiego Wsiewołoda oraz króla rzymskiego Konrada III, był bardzo bliski tego celu. Jednakże obłożony anatamą przez Jakuba ze Żnina, arcybiskupa gnieźnieńskiego, za wszczęcie bratobójczej wojny i posiłkowanie się w niej pogańskimi wojskami (oddziałami Połowców w składzie posiłków ruskich) zmuszony został do opuszczenia kraju. Poprzez udział w wyprawie krzyżowej chciał uzyskać odpust całkowity i zdjęcie anatemy, co umożliwiłoby mu powrót do kraju i ponowne ubieganie się o tron. Wiadomo, że cały i zdrowy powrócił z wyprawy, jednak nie do Polski – do końca życia pozostał na ziemi niemieckiej.

Pytania za 3 punkty

- O powyższym tekście można powiedzieć, że:
A) jest utworem poetyckim
B) jest pisany prozą
C) porusza aktualne problemy polityczne
D) został napisany wierszem
- Autor przywołanego tekstu:
A) nie odwołuje się do źródeł historycznych
B) prezentuje wyłącznie własne poglądy
C) odwołuje się do faktów historycznych
D) polemizuje z innymi badaczami
- Wypowiedź powyższa charakteryzuje się:
A) emocjonalnością
B) wielowątkowością
C) prowokacyjnością
D) rzeczowością
- Temat powyższego tekstu najlepiej oddaje sformułowanie:
A) zasługi Polaków podczas drugiej krucjaty
B) losy polskiego księcia
C) spór o przywództwo polskiego oddziału
D) krytyka polskiego króla
- Powyższy tekst składa się z:
A) rozdziałów
B) wersów
C) akapitów
D) strof
- Cel napisania powyższego tekstu najlepiej zawiera się w sformułowaniu:
A) wskazanie głównej przyczyny upadku państwa polskiego
B) krytyka idei krucjat
C) moralizowanie czytelnika za pomocą przykładu Władysława II Wygnańca
D) przedstawienie motywacji, którą kierował się Władysław II Wygnaniec, biorąc udział w wyprawie krzyżowej
- W powyższym tekście autor omija:
A) cytaty
B) daty
C) imiona lub przydomki postaci historycznych bohaterów
D) fakty nie do końca potwierdzone
- Tekst powyższy można zaliczyć do:
A) literatury popularnonaukowej
B) epiki
C) liryki
D) literatury pięknej
- Autor w swoim tekście:
A) zwraca się bezpośrednio do czytelnika
B) często odbiega od głównego wątku wypowiedzi
C) przytacza argumenty mające udowodnić prawdziwość wygłoszonej przez siebie tezy
D) koncentruje się bardziej na prezentacji faktów niż na ich ocenie
- Styl wypowiedzi autora można nazwać:
A) urzędowym
B) potocznym
C) literackim
D) naukowym

Pytania za 4 punkty

11. Wydarzenia, o których traktuje powyższy tekst, rozegrały się:
A) w starożytności   B) w średniowieczu   C) w XIX wieku   D) w odrodzeniu
12. Z powyższego tekstu można wywnioskować, że idea krucjat:
A) nie cieszyła się poparciem papieża   B) nie zyskała akceptacji rycerstwa europejskiego
C) była w pełni akceptowana przez Stolicę Apostolską   D) budziła kontrowersje
13. W kronice Jana Kinnamosa:
A) pojawia się informacja o dowódcy polskiego oddziału   B) podana zostaje liczebność polskiego oddziału
C) znajduje się wyłącznie informacja o udziale polskiego oddziału w krucjacie   D) brak wzmianki o Polakach
14. Użyty w tekście termin **Lehici** odnosi się do:
A) Polaków   B) krzyżowców
C) wyłącznie rycerzy polskiego oddziału   D) rycerzy bez względu na przynależność narodową
15. Próba zjednoczenia ziem polskich przez Władysława II Wygnańca:
A) miała miejsce po drugiej krucjacie   B) była wcześniej niż druga krucjata
C) została podjęta równoległe z udziałem w drugiej krucjacie   D) była związana z fiaskiem drugiej krucjaty
16. Bolesław Krzywousty był dla Władysława II Wygnańca:
A) ojcem   B) synem   C) bratem   D) stryjem
17. Swoją rolę w wyprawie krzyżowej Władysław II Wygnaniec traktował jako:
A) misję dziejową   B) powinność władcy   C) krok na drodze do zjednoczenia kraju   D) pokutę
18. Przyczyną opuszczenia kraju przez Władysława II Wygnańca:
A) było niepowodzenie krucjaty   B) był sojusz z Połowcami
C) było sprzymierzenie się z Konradem III   D) było porzucenie wiary katolickiej
19. Prawdziwą informacją na podstawie powyższego tekstu jest stwierdzenie mówiące, że:
A) Władysław II Wygnaniec dzięki udziałowi w krucjacie odzyskał tron
B) Jakub ze Żnina był wrogo nastawiony do poczynań Władysława II Wygnańca
C) Władysław II Wygnaniec zgodnie z wolą ojca chciał zjednoczyć ziemie polskie
D) nie jest pewne, czy Władysław II powrócił z wyprawy krzyżowej
20. Zjednoczenie ziem polskich związane jest z procesem, który nazywa się:
A) rozbiorami   B) rozbiciem dzielnicowym   C) rozdrobnieniem feudalnym   D) okupacją

Pytania za 5 punktów

21. Pierwsze zdanie powyższego tekstu jest:
A) zdaniem pojedynczym   B) zdaniem złożonym współrzędnie
C) równoważnikiem zdania   D) zdaniem złożonym podrzędnie
22. Rzeczownikiem jest wyraz:
A) objęciu   B) udokumentowane   C) wskazuje   D) pierwszy
23. Wyraz **zbrojny** jest:
A) przysłówkiem w bierniku   B) przymiotnikiem w dopełniaczu   C) czasownikiem   D) przysłówkiem
24. W zdaniu **Do końca życia pozostał na ziemi niemieckiej**:
A) nie ma podmiotu   B) występuje podmiot domyślny   C) podmiotem jest wyraz **życia**   D) brak przydawek
25. Wyraz **udział**:
A) jest rzeczownikiem w mianowniku   B) jest czasownikiem
C) jest czasownikiem w formie imiesłowu   D) jest imiesłowem przymiotnikowym
26. Na przedostatnią sylabę nie przypada akcent w wyrazie:
A) chciał   B) umożliwiłoby   C) zmuszony   D) ponownie
27. W ostatnim zdaniu powyższego tekstu:
A) występuje jeden czasownik   B) mamy do czynienia z orzeczeniem imiennym
C) nie ma okolicznika miejsca   D) występują trzy przymiotniki
28. Wyrazy: **pogańskimi wojskami**:
A) są tą samą częścią mowy   B) są różnymi częściami mowy w tym samym przypadku
C) są różnymi częściami mowy w różnych przypadkach   D) są tą samą częścią mowy w różnych przypadkach
29. Tyle samo głosek co liter jest w wyrazie:
A) uniemożliwiłoby   B) życia   C) zmuszony   D) poprzez
30. Wyrazy: **umożliwiłoby** i **ubieganie się**, to:
A) ta sama część mowy   B) czasowniki   C) czasowniki w formie nieosobowej   D) różne części mowy